

Utbildning som handleder för examensutbildning (HUX) till Sibbo / Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) Sipooseen

Svenska utbildningssektionen 09.09.2025

817/12.00.01/2025

Beredare / Valmistelija: Utvecklingschef / Kehittämispäällikkö Saara Lehtinen, saara.lehtinen(at)sibbo.fi; Utbildningsdirektör / Koulutusjohtaja Tommi Eränpalo, tommi.eranpalo(at)sibbo.fi

Utbildningen som handleder för examensutbildning (HUX) förenar påbyggnadsundervisningen efter den grundläggande utbildningen (den s.k. tionde klassen), utbildningen som förbereder för gymnasieutbildning (LUVA) och utbildningen som handleder för yrkesutbildning (VALMA) till en enhetlig utbildningshelhet i övergångsskedet. HUX infördes 1.8.2022.

Målet med utbildningen är att stödja den unga vid övergångsskedet till fortsatta studier, erbjuda individuella studier och framför allt möjliggöra studier nära hemmet.

HUX ger tid och stöd för val av utbildning – den studerande behöver inte genast veta om hen vill söka sig till gymnasieutbildning eller yrkesutbildning.

Om en läropliktig inte söker sig till utbildning eller får en studieplats efter den grundläggande utbildningen, är det på boendekommunens ansvar att hänvisa den läropliktige till HUX-utbildning. Ordandet av handledande utbildning anknyter till anvisandet av en studieplats enligt läropliktslagen, och avsikten är att säkerställa att varje unga får möjligheten att fortsätta sina studier och utveckla sina färdigheter för framtiden. Målet är att säkerställa att handledande utbildning erbjuds så nära den studerandes hem som möjligt, vilket underlättar vardagen och minskar belastningen som orsakas av till exempel resande.

I Sibbo ordnas den finskspråkiga HUX-utbildningen för tillfället av Keuda i Enter. Cirka 8–10 elever har deltagit i utbildningen årligen. Den svenskspråkiga HUX-utbildningen ordnas av Prakticum i Borgå eller Helsingfors. Kommunerna har en skyldighet att uppfölja att läroplikten uppfylls för ungdomar som har gått ut grundskolan. Kommunen kan endast hänvisa den läropliktige till HUX-utbildning, men den läropliktige ska själv söka sig till andra utbildningar.

För närvarande är nästan alla läropliktiga ungdomar som blivit utan en studieplats i Sibbo svenskspråkiga. Dessa ungdomar har haft svårigheter med sin skolgång och mycket frånvaron redan i högstadiet (bilaga 1). En studieplats i hemkommunen skulle minska på den belastning som skolresorna medför dem och göra det lättare att gå i skolan. Antalet studeranden i HUX-utbildningen håller på att växa. Således finns det ett genuint behov av svenskspråkig HUX-utbildning, och utbildningen är till stor nytta i förebyggande av utslagning.

Utbildningsanordnaren som beviljats tillstånd att ordna HUX-utbildning beviljas statsandelar enligt antalet studeranden via statsandelssystemet för förskoleundervisning och grundläggande utbildning i form av utbildning som handleder för examensutbildning som ordnas i samband med den grundläggande utbildningen. Kostnaderna för anordnande av utbildningen täcks i huvudsak med denna statsandel och Sibbos befintliga strukturer. Tjänsteinnehavarna har redan inlett preliminära diskussioner om utarbetandet av ett samarbetsavtal med Keuda och Prakticum. Det är

möjligt att ordna HUX-utbildningen som kommunens egen tjänst som en tvåspråkig verksamhet som genuint förebygger utslagning.

Undersökningar visar att risken för utslagning är flerdubbel för de ungdomar som efter läropliktsåldern blir utan en studieplats för fortsatta studier eller en arbetsplats jämfört med de ungdomar som har en studieplats för fortsatta studier eller en arbetsplats.

Rikliga frånvaron indikerar även att det finns en risk för att den studerande inte får ett avgångsbetyg och/eller att den studerande har svårigheter att få en studieplats inom utbildningen på andra stadiet.

Tillstånd att ordna utbildning ska ansökas från undervisnings- och kulturministeriet ett år innan verksamheten inleds.

Föredragande / Esittelijä Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör Eränpalo Tommi

Förslag / Ehdotus Svenska utbildningssektionen antecknar ärendet för kännedom.

Ruotsinkielinen koulutusjaosto merkitsee asian tiedoksi.

Behandling / Käsittely

Beslut / Päättös

Bilagor / Liitteet